

Yalvaç Müzesi'nde ünlü ressam Hikmet Onat'ın yapıtlarının kopyalandığı ortaya çıktı

Şimdi de sahte tablo skandalı

► Restoratör, araştırmacı ve mimar Erdoğan Vata, 30 yıl önce Yalvaç Müzesi'nde Hikmet Onat'ın yapıtlarının kopyalandığına tanık olduklarını ve fotoğraflarla belgelediklerini söyledi. Aynı dönemde Yalvaç'a gönderilen 30 tablo da İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'ne geri verilmedi.

HÜLYA KARABAĞLI

ANKARA - Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olan çeşitli birimlerde yaşanan kayıp tablo skandalının ardından Isparta Yalvaç Müzesi'nde ünlü sanatçı **Hikmet Onat**'ın, orijinal resimlerinden kopyalar yapıldığı öğrenildi. Aynı dönemlerde İstanbul Resim ve Heykel Müzesi koleksiyonlarından yapıtlarına paha biçilemeyen sanatçıların toplam 30 tablosunun da aynı müzeye gönderilmesine karşın bugüne kadar geri verilmediği bildirildi. Kopyalama işlemi tanıklarından restoratör, araştırmacı ve mimar **Erdoğan Vata**, bu olayın son 30 yıl içinde Türkiye'de sahte tablo olayının sistemli bir şekilde yerleş-

tiğinin kanıtı olduğunu söyledi. Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nde tabloların orijinal olup olmadığını saptamaya yönelik olarak uygulanan **'ekspertiz'** işleminin yetkisiz kişilerce yapıldığı saptandı.

Yalvaç Müzesi'nde 1965-66 yılları arasında ünlü sanatçı Hikmet Onat'la birlikte birçok sanatçının orijinal yapıtlarından kopyalarının yapılması, **Cumhuriyet**'in kamuoyuna, **'Kayıp tablo skandalı'** başlığıyla duyurduğu haber dizisine yeni bir boyut getirdi. Olayın tanıklarından restoratör, araştırmacı ve mimar Erdoğan Vata, son 30 yıl içinde Türkiye'de, sahte resim sanayiinin sistemleştğini söyledi. Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün yıllar önce Paris'ten satın aldığı **Fik-**

KOROLARDA ÇİFTE STANDART TARTIŞMASI

Sanatçılardan Özel'e tepki

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Kültür Bakanı **İsmail Cem**'in, İzmir, Bursa ve Samsun korolarının dışında yalnızca Güneydoğu ve Doğu korolarına **"Görev yerlerinize dönün"** talimatına sanatçılar tepki gösterdi. Bağlı bulundukları Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün kendilerine çifte standart uyguladığını öne süren sanatçılar, Genel Müdür **Mehmet Özel**'in son kararlarda Bakan **İsmail Cem**'i, yanlış yönlendirdiğini savun-

dular. Özel'in İzmir Korosu'nda kadrosu olan oğlu **Levent Özel**'in sanatçı olmadığı halde sanatçı kadrosunda bulunduğunu, en yüksek sanatçı puanından maaş aldığını kaydeden koro sanatçıları, Mehmet Özel'i, oğluna ayrıcalık tanımakla suçladılar.

Kadroları Güneydoğu ve Doğu'da bulunan ve iki yıl önce bölgenin siyasi sorunları ve ortam nedeniyle merkeze çekilen koro sanatçıları, sorunlarını **İsmail Cem**'e anlatacak.

ret Mualla'nın tabloları için de kopya iddialarının bulunduğunu anımsatan Vata, Türkiye'de ekspertiz olmadığını belirterek şunları söyledi:

"Yontuculuk merkezi olan Yalvaç Müzesi'ne, arkadaşım Sungur Tece ile 1965-66 yılları arasında yaptığımız ziyaret sırasında, müze içinde Hikmet

dan Tece, New York'ta çalışıyor. Biz, orijinal ve kopyaları gösteren iki ayrı film çektik. Ankara'ya dönünce sanatçının oğlu Nedim Onat'a olayı aktardım. Araştırmaya başladık, ancak ömrü buna yetmedi. Üzüntüsünün erken ölümüne yol açtığını sanıyorum. Anımsadığım kadarıyla sanatçının kopyasının yapıldığı yapıtı, harman yerini anlatan **'Sarı Sıcak'** tı. Diğerlerinin adlarını şimdi çıkaramıyorum. Fotoğraflardan bulabiliriz."

Aynı dönem

İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Müdürü **Kemal İskender**, aynı dönemde Yalvaç'a 30 tablonun gönderildiğini açıkladı. İskender 29 yıldır Yalvaç'tan eserlerini geri alamadıklarını bildirdi. Türkiye'de sahte resim piyasası konusunda Erdoğan Vata ile aynı görüşleri paylaşan Kemal İskender, Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nin ekspertiz işlemi yapamayacağını, müzenin güvenilir bir kaynak olmadığını ve yasalara aykırı hareket ettiğini bildirdi. İskender şunları söyledi:

"Müzedeki ekspertiz belgesi olmayan kişiler, gönderilen resimlere ekspertiz raporu veriyor. Türkiye'de ekspertiz uzmanı niteliğinde kimse yok. Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nde restoratör olan Vural Yurdakul, bu raporları veriyor. Böyle bir yetkisi yok. Ekspertiz uzmanlığı başka bir şey. Ben, kayıp tablolarımdan ne kadar bulunursa, sahte olup olmadığını anlamak için yapıtlara karbon 14 testi uygulatacağım. Gerekirse, yurtdışından uzman getirerek sorunu çözerim."

Tabloların sahte olup olmadığı konusunda yıllardır ekspertiz işlemlerini yürüten Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nde bu işlemlerin yetkisiz kişilerce yapıldığı saptandı. Ekspertiz raporlarının restoratörler tarafından verildiği ve raporlara daktilografların imza attığı bildirildi. Müzedeki ekspertiz görevini üstlenen **Vural Yurdakul**, ekspertiz belgesinin olmadığını doğrularken bu yetkiyi, Güzel Sanatlar Genel Müdürü **Mehmet Özel** ve Müze Müdürü **Necdet Can**'dan aldığını kaydetti.